

שניהם טמאים, אין לטמאם בתורת ודאי. וכן כתבו התוס' בפסחים (טו:) לענין שתי חביות שאחת מהן נטמאה ואין ידוע איזוהי.

אולם יש להוכיח שישנן שיטות החולקות על יסוד זה; כך מבואר מהתוס' בבבא קמא (יא. ד"ה דאין. וכ"כ בקונטרס 'ביצחק יקרא' לו). וכן משמע בשיטה מקובצת כאן שתירץ באופן אחר את שאלת התוס'.

כמה חכמים אחרונים הלכו בדרך אחת לתרץ את שאלת התוס' באופן אחר (הגר"ח הלוי – נדפס ב'חידושי הגר"ח על הש"ס' וכן הובא בשמו בחידושי הגר"ט – יבמות ז; זכר יצחק סד; אחיעזר ח"א א, ב וע"ש לד, א): יש לומר שדין זה, לעשות ספק טומאה כודאי, אין הגדרתו לחשוב את אותה טומאה שאנו מסתפקים עליה, כאילו ודאי היתה, אלא שהטילה התורה דין טומאה על כל מצב של ספק-טומאה ברשות היחיד. לפי הגדרה זו, אין מן ההכרח שטומאה ודאית זו, תהיה מאותו שם של הטומאה המסופקת לנו, אלא הוא שם טומאה לעצמו. ואם כן, מובן שאין הנזיר מגלח ומביא קרבן-טומאה ודאי על טומאה זו, לפי שאין הנזיר מגלח אלא בטומאת מת, ואף לא בכל טומאת מת, כגון ברביעית דם ורובע עצמות. ואמנם, ספק-טומאת-מת יש כאן, ולכן מביאים שניהם קרבן מ'מה נפשך', אולם מצד אותו דין 'ודאי' שחדשה תורה גם אם אליבא דאמת אין כאן טומאה – מצד זה אין לנזיר מגלח.

וכבר הרחיבו האחרונים והעמיקו חקר בהגדרה זו, וכתבו לתלותה במחלוקת אמוראים שבירושלמי, אם חייבים על ספק-טומאה בביאת מקדש. ויישבו בזה את דברי הרמב"ם.

(אפשר שתירוץ התוס' ותירוץ האחרונים משלימים זה את זה; אם באנו להחשיב כאילו ארעה טומאה במציאות, אוי, לא שייך לתלות במציאות דבר לא מציאותי, כמוש"כ התוס', אלא שניתן לבוא מצד אחר, לומר שאכן אין כאן תליה במציאות אלא דין טומאה חדש – על כך בא תירוץ האחרונים, שכלפי אותו דין חדש, אין הנזיר מגלח. אולם ניתן היה גם לומר צד שלישי; אין גדר הדין תליה בטומאה במציאות, וגם לא דין טומאה חדש, אלא שכל ענינו ביחס להנהגת האדם להתנהג כודאי טומאה שעליה אנו מסופקים). וע"ע בדין ספק טומאה במקום שיש שלשה אנשים; ובדין ספק שהוא יכול להיות אמת – בית הלוי ח"ב מב; אחיעזר ח"א ז; שער"י א, טו.

'באומר ראיתי טומאה שנזרקה ביניכם' – אין להוכיח מכאן שעד אחד נאמן ליצור ספק לאיסור, במקום שהתחזק לנו התר בדבר, שהרי כאן שני הנזירים בחזקת טהרה הם עומדים עד שבא זה ויצר ספק – שיש לדחות שמדובר שבידו של אותו עד לזרוק טומאה ולטמאם. ובדבר ש'בידו' נאמן עד אחד נגד 'אתחזק'. (ע' בית ישי' סי' מח הע' א, דלא כמו שהוכיח ב'רווחא דשמעתא' א, כה).

(ס:) 'שאלו תלמידיך את ר' שמעון בן יוחי, נזיר טהור ומצורע, מהו שיגלח תגלחת אחת ועולה לו לכאן ולכאן? אמר להן...'. – בהרחבת עקרון זה, מתי פעולה אחת מועילה לשתי מטרות ומתי לא – ע' בשו"ת דובב מישרים ח"א ס (= בבאור מח' הראשונים אם טבילה אחת עולה לטהרת גדה ולגירות; דין טבילה לשתי טומאות); ושם ח"ב טו (= אמירת 'קדיש' עבור שני אנשים).

ליקוטים מפוסקים אחרונים

נשיאת נשק לנשים

(נט.) 'רבי אליעזר בן יעקב אומר: מנין שלא תצא אשה בכלי זיין למלחמה, תלמוד לומר "לא יהיה כלי גבר על אשה"...' – איסור כלי נשק לאשה אינו משום 'מלבוש' האיש או 'תכשיט' שלו שנאסר